

**KONWENCJA Nr 159 MIĘDZYNARODOWEJ ORGANIZACJI PRACY dotycząca
rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przyjęta
w Genewie dnia 20 czerwca 1983 r. (Dz. U. 05.43.412)**

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 20 czerwca 1983 r. została przyjęta w Genewie Konwencja Nr 159 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w następującym brzmieniu:

Przekład

KONWENCJA Nr 159 dotycząca rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Konferencja Ogólna Międzynarodowej Organizacji Pracy, zwołana do Genewy przez Radę Administracyjną Międzynarodowego Biura Pracy i zebrana tam w dniu 1 czerwca 1983 r. na sześćdziesiątej dziewiątej sesji,

biorąc pod uwagę istniejące normy międzynarodowe zawarte w Zaleceniu dotyczącym przystosowania i rehabilitacji zawodowej inwalidów, z 1955 r., i w Zaleceniu dotyczącym roli poradnictwa i kształcenia zawodowego w rozwoju zasobów ludzkich, z 1975 r.,

biorąc pod uwagę, że od czasu przyjęcia Zalecenia dotyczącego przystosowania i rehabilitacji zawodowej inwalidów, z 1955 r., nastąpił znaczny postęp w rozumieniu potrzeb rehabilitacji, w zakresie i organizacji usług rehabilitacyjnych, a także w ustawodawstwie i praktyce wielu Członków w sprawach objętych powyższym Zaleceniem,

zważywszy, że Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych ogłosiło rok 1981 Międzynarodowym Rokiem Osób Niepełnosprawnych pod hasłem "Pełne uczestnictwo i równość" i że ogólny Światowy Program Działania dotyczący osób niepełnosprawnych ma na celu zapewnienie skutecznych środków, na szczeblach międzynarodowym i krajowym, osiągnięcia "pełnego uczestnictwa" osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i w rozwoju oraz "równości",

zważywszy, że rozwój ten uzasadnia przyjęcie nowych norm międzynarodowych w tym przedmiocie, które uwzględniają, w szczególności, potrzebę zapewniania równości szans i traktowania wszystkich grup osób niepełnosprawnych, zarówno na obszarach wiejskich, jak i miejskich, w dziedzinie zatrudnienia i integracji społecznej,

postanowiwszy przyjąć niektóre wnioski w sprawie rehabilitacji zawodowej, która to sprawa stanowi czwarty punkt porządku dziennego sesji,

postanowiwszy, że wnioski te zostaną ujęte w formę konwencji międzynarodowej,

przyjmuje dnia dwudziestego czerwca tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego trzeciego roku następującą konwencję, która otrzymuje tytuł: Konwencja dotycząca rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych, z 1983 r.:

CZĘŚĆ I Definicja i zakres stosowania

Artykuł 1

1. Dla celów niniejszej konwencji określenie "osoba niepełnosprawna" oznacza osobę, której możliwości uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia oraz awansu zawodowego są znacznie ograniczone w wyniku ubytku zdolności fizycznych lub umysłowych, właściwie orzeczonego.
2. Dla celów niniejszej konwencji każdy Członek uzna, że celem rehabilitacji zawodowej jest umożliwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia, awansu zawodowego, aby w ten sposób ułatwić jej włączenie się lub ponowne włączenie się do społeczeństwa.
3. Postanowienia niniejszej konwencji będą stosowane przez każdego Członka za pomocą środków właściwych dla warunków krajowych i zgodnych z praktyką krajową.
4. Postanowienia niniejszej konwencji mają zastosowanie do wszystkich grup osób niepełnosprawnych.

CZĘŚĆ II Zasady polityki rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Artykuł 2

Każdy Członek, zgodnie z warunkami, praktyką i możliwościami krajowymi, opracuje i realizować będzie politykę krajową w dziedzinie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz będzie dokonywał jej okresowego przeglądu.

Artykuł 3

Polityka ta będzie zmierzała do zapewnienia, aby właściwe środki rehabilitacji zawodowej były dostępne dla wszystkich grup osób niepełnosprawnych, oraz do popierania możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.

Artykuł 4

Polityka ta będzie oparta na zasadzie równości szans pracowników niepełnosprawnych i pracowników w ogóle. Będzie także przestrzegana zasada równości szans i traktowania niepełnosprawnych pracowników płci męskiej i żeńskiej. Specjalne pozytywne środki, zmierzające do zagwarantowania rzeczywistej równości szans i traktowania pracowników niepełnosprawnych i innych pracowników, nie będą uważane za dyskryminujące do tych ostatnich.

Artykuł 5

Realizacja tej polityki, włączając w to środki, jakie powinny być podejmowane w celu popierania współpracy i koordynacji działań instytucji publicznych i prywatnych, zajmujących się rehabilitacją zawodową, będzie konsultowana z reprezentatywnymi organizacjami pracodawców i pracowników. Będzie ona także konsultowana z reprezentatywnymi organizacjami osób niepełnosprawnych i organizacjami działającymi na ich rzecz.

CZĘŚĆ III Działania na szczeblu krajowym na rzecz rozwoju rehabilitacji zawodowej i służb zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Artykuł 6

Każdy Członek będzie podejmował, w drodze ustawodawstwa krajowego lub w każdy inny sposób zgodny z warunkami i praktyką krajową, wszelkie kroki, jakie mogą być niezbędne do wprowadzenia w życie artykułów 2, 3, 4 i 5 niniejszej konwencji.

Artykuł 7

Właściwe władze będą podejmować środki w celu utworzenia i oceny działania służb poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego, pośrednictwa pracy, zatrudnienia i innych podobnych służb, umożliwiających osobom niepełnosprawnym uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia oraz awans zawodowy; istniejące służby dostępne dla ogółu pracowników będą wykorzystywane, zawsze, gdzie jest to możliwe i celowe, po niezbędnym ich przystosowaniu.

Artykuł 8

Podejmowane będą kroki w celu popierania tworzenia i rozwijania służb rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych na obszarach wiejskich i w odosobnionych skupiskach ludności.

Artykuł 9

Każdy Członek będzie zmierzał do zapewnienia przeszkolenia i dostępności doradców oraz innego wykwalifikowanego personelu do spraw rehabilitacji zawodowej, odpowiedzialnych za poradnictwo zawodowe, szkolenie zawodowe, pośrednictwo pracy i zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

CZĘŚĆ IV Postanowienia końcowe

Artykuł 10

Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy zostanie poinformowany o formalnych ratyfikacjach niniejszej konwencji w celu ich zarejestrowania.

Artykuł 11

1. Niniejsza konwencja będzie obowiązywała tylko tych Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy, których ratyfikacje zostaną zarejestrowane przez Dyrektora Generalnego.
2. Wejdzie ona w życie po upływie dwunastu miesięcy od daty zarejestrowania przez Dyrektora Generalnego ratyfikacji niniejszej konwencji przez dwóch Członków.
3. Następnie konwencja ta wejdzie w życie odnośnie do każdego Członka po upływie dwunastu miesięcy od daty zarejestrowania jego ratyfikacji.

Artykuł 12

1. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą konwencję, może ją wypowiedzieć po upływie dziesięciu lat od daty początkowego wejścia jej w życie, aktem przekazanym Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy i przez niego zarejestrowanym. Wypowiedzenie to nabierze mocy dopiero po upływie jednego roku od daty jego zarejestrowania.
2. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą konwencję, a który w ciągu roku po upływie dziesięcioletniego okresu, wymienionego w poprzednim ustępie, nie skorzysta z prawa wypowiedzenia przewidzianego w poprzednim ustępie, będzie związany postanowieniami niniejszej konwencji na kolejny okres dziesięciu lat i następnie będzie mógł ją wypowiedzieć po upływie każdego okresu dziesięciu lat, z zachowaniem warunków przewidzianych w niniejszym artykule.

Artykuł 13

1. Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy zawiadomi wszystkich Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy o zarejestrowaniu wszystkich ratyfikacji i aktów wypowiedzenia, przekazanych mu przez Członków Organizacji.
2. Zawiadamiając Członków Organizacji o zarejestrowaniu drugiej zgłoszonej mu ratyfikacji, Dyrektor Generalny zwróci uwagę Członków Organizacji na datę wejścia w życie niniejszej konwencji.

Artykuł 14

Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy udzieli Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych w celu zarejestrowania, zgodnie z artykułem 102 Karty Narodów Zjednoczonych, wyczerpujących informacji o wszystkich ratyfikacjach i aktach wypowiedzenia, które zarejestrował zgodnie z postanowieniami poprzednich artykułów.

Artykuł 15

Rada Administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy, w każdym przypadku, gdy uzna to za potrzebne, przedstawi Konferencji Ogólnej sprawozdanie ze stosowania niniejszej konwencji i rozpatrzy, czy należy wpisać do porządku dziennego Konferencji sprawę całkowitej lub częściowej jej rewizji.

Artykuł 16

1. W razie przyjęcia przez Konferencję nowej konwencji wprowadzającej całkowitą lub częściową rewizję niniejszej konwencji i o ile nowa konwencja nie będzie stanowić inaczej:

- (a) ratyfikacja przez Członka nowej konwencji wprowadzającej rewizję spowoduje z mocy samego prawa, bez względu na postanowienia artykułu 12 powyżej, natychmiastowe wypowiedzenie niniejszej konwencji z zastrzeżeniem, że nowa konwencja wprowadzająca rewizję wejdzie w życie,
- (b) począwszy od daty wejścia w życie nowej konwencji wprowadzającej rewizję, niniejsza konwencja przestanie być otwarta do ratyfikacji przez Członków.

2. Niniejsza konwencja pozostanie w każdym razie w mocy w swej formie i treści w stosunku do tych Członków, którzy ją ratyfikowali, a nie ratyfikowali konwencji wprowadzającej rewizję.

Artykuł 17

Teksty angielski i francuski niniejszej konwencji są jednakowo autentyczne.

Powyższy tekst jest autentycznym tekstem konwencji, przyjętej należycie przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy na jej sześćdziesiątej dziewiątej sesji, która odbyła się w Genewie i została ogłoszona za zamkniętą w dniu dwudziestego drugiego czerwca 1983 r.

NA DOWÓD CZEGO w dniu dwudziestego drugiego czerwca 1983 r. złożyli swe podpisy:

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 4 listopada 2004 r.